

บทที่ 5

บทสรุป

จากการทดสอบประสิทธิภาพของการใช้ *Bti* ร่วมกับ *Bs* ในการควบคุมลูกน้ำยุงรำคาญ (*C. quinquefasciatus*) ในตัวอย่างน้ำที่มีคุณภาพแตกต่างกัน โดยเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการใช้ *Bti* ร่วมกับ *Bs*, การใช้ *Bs* อย่างเดียว และการใช้ *Bti* อย่างเดียว โดยทำการทดลองเป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ในแต่ละตัวอย่างน้ำ

ผลทดสอบประสิทธิภาพของการใช้ *Bti* ร่วมกับ *Bs* ไม่แตกต่างกับการใช้ *Bs* อย่างเดียว แต่มีประสิทธิภาพสูงกว่าการใช้ *Bti* อย่างเดียว ในทั้ง 3 ตัวอย่างน้ำในช่วง 4 สัปดาห์แรก และในช่วง 3 สัปดาห์สุดท้ายประสิทธิภาพของการใช้ *Bti* ร่วมกับ *Bs* สูงกว่าการใช้ *Bs* อย่างเดียวและประสิทธิภาพของการใช้ *Bti* อย่างเดียว ค่าที่สูงสุด

ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการใช้ *Bti* ร่วมกับ *Bs*, การใช้ *Bs* อย่างเดียว และการใช้ *Bti* อย่างเดียว ระหว่างตัวอย่างน้ำทั้ง 3 พบว่า ประสิทธิภาพของการใช้ *Bti* ร่วมกับ *Bs* ไม่แตกต่างกับการใช้ *Bs* อย่างเดียว โดยสำหรับในสัปดาห์แรก ค่าเฉลี่ย % การลดลงของจำนวนลูกน้ำยุงรำคาญในตัวอย่างน้ำที่ 1 และ 3 สูงกว่า ตัวอย่างน้ำที่ 2, ในสัปดาห์ที่ 2,3 และ 4 ค่าเฉลี่ย % การลดลงของจำนวนลูกน้ำยุงรำคาญในตัวอย่างน้ำที่ 2 และ 3 สูงกว่า ตัวอย่างน้ำที่ 1 และในสัปดาห์ 6, 7 และ 8 ค่าเฉลี่ย % การลดลงของจำนวนลูกน้ำยุงรำคาญในตัวอย่างน้ำที่ 2 สูงกว่าตัวอย่างน้ำที่ 1 ซึ่งสูงกว่า ตัวอย่างน้ำที่ 3 และ ค่าเฉลี่ย % ลูกน้ำที่สามารถเติบโตเป็นตัวเต็มวัยได้ ของการใช้ *Bti* ร่วมกับ *Bs* และการใช้ *Bs* อย่างเดียวในตัวอย่างน้ำที่ 2 ต่ำกว่าตัวอย่างน้ำที่ 1 และ 3 ตามลำดับ และประสิทธิภาพของการใช้ *Bti* ค่าที่สูงสุด โดยค่าเฉลี่ย % ของจำนวนลูกน้ำที่สามารถเติบโตเป็นตัวเต็มวัยได้ของการใช้ *Bti* ในตัวอย่างน้ำที่ 2 ต่ำกว่าตัวอย่างน้ำที่ 1 และตัวอย่างน้ำที่ 3 ตามลำดับ ($2 < 1 < 3$)

จากการทดสอบแสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ว่าช่วงสัปดาห์แรก ประสิทธิภาพของการใช้ *Bti* ร่วมกับ *Bs* จะไม่แตกต่างกับการใช้ *Bs* อย่างเดียว แต่สำหรับสัปดาห์สุดท้าย ประสิทธิภาพของการใช้ *Bti* ร่วมกับ *Bs* สูงกว่า การใช้ *Bs* อย่างเดียว ซึ่งสูงกว่า การใช้ *Bti* อย่างเดียว แสดงว่า ในการใช้ *Bti* ร่วมกับ *Bs* จะใช้ควบคุมลูกน้ำยุงรำคาญ (*C. quinquefasciatus*) ได้เป็นระยะเวลานานกว่า การใช้ *Bs* อย่างเดียว และการใช้ *Bti* อย่างเดียว และ การใช้ *Bti* ร่วมกับ *Bs* มีประสิทธิภาพสูงสุดในตัวอย่างน้ำที่มีความสกปรกปานกลาง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสูตรของผลิตภัณฑ์และปริมาณที่ใช้ ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาการใช้ *Bti* ร่วมกับ *Bs* เพิ่มเติมเพื่อประยุกต์ใช้สูตรของผลิตภัณฑ์ต่างๆและหาปริมาณที่เหมาะสม

สม หรือศึกษาประสิทธิภาพของการใช้ *Bs* ในช่วงสัปดาห์แรกและเพิ่ม *Bti* ในสัปดาห์ถัดมาซึ่งอาจควบคุมลูกน้ำยุงรำคาญ (*C. quinquefasciatus*) ได้เป็นระยะเวลานาน นอกจากนี้ควรทำการศึกษาในสภาพแวดล้อมจริงเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆที่อาจส่งผลต่อการใช้ *Bti* ร่วมกับ *Bs* ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันต่อไป